

associació catalana
d'amics de l'aigua

NÚMERO 05

Març 2013

PREMIS DE L'AIGUA 2013

SUMARI

PREMIS DE L'AIGUA 2013	Pàg. 3
QUI ÉS QUI?: Entrevista amb la Isabel Caro-Patón	Pàg. 4
HISTORIA DE L'ADMINISTRACIÓ HIDRÀULICA CATALANA: La C.H.E.	Pàg. 7
ESMORZANT AMB L'ENEMIC: Reflexions al voltant del projecte de descontaminació de Flix.....	Pàg. 8
REORDENACIÓ DE LES NOSTRES ADMINISTRACIONS DE L'AIGUA	Pàg. 11
CONCLUSIONS DEL I CONGRESO DE INGENIERÍA MUNICIPAL	Pàg. 12
JORNADA DEL GRUP DE TREBALL SOBRE MODELS DE GESTIÓ DE L'AIGUA	Pàg. 13

PREMIS DE L'AIGUA 2013

El jurat dels Premis de l'Aigua 2013, en la seva reunió del dia 19 de febrer, va decidir l'atorgament dels Premis següents:

- **Josep Dolz i Joan Armengol**, per la publicació del llibre "Els recursos hídrics a Catalunya: dades i conceptes bàsics".

- **Consorti per a la defensa de la conca del Besòs**, pel 25è aniversari de la seva constitució.

- **Paulino García Suárez**, per la seva trajectòria professional.

- **Antonio Palacios**, per la seva trajectòria professional.

- **Ramon Arandes**, per la seva trajectòria professional.

- **Joan Gaya**, per la seva trajectòria professional.

L'acte de lliurament dels Premis de l'Aigua 2013 tindrà lloc a la sala d'actes del Col·legi d'Enginyers Tècnics d'Obres Públiques de Catalunya, C/ Numancia 95-99, local 5 de Barcelona, el proper dia 19 de març, dimarts, a les 19 hores.

QUI ÉS QUI?

Isabel Caro-Patón Carmona (Valladolid, 14-02-1966) és Doctora en Dret, Consultora en Menéndez i Associats Advocats (Barcelona) i Professora Titular de Dret administratiu (en excedència). Ha analitzat en profunditat el règim del regadiu (El derecho a regar, 1996), la distribució competencial entre l'Estat i les Comunitats Autònomes i, en diferents articles, la transposició a Espanya de la Directiva Marc d'aigües. És membre de l'Observatori de polítiques ambientals.

Confederacions hidrogràfiques, Agències, quelcom diferent i innovador...quin model de gestió administrativa de l'aigua s'estima més?

Confederacions hidrogràfiques, no cal canviar els noms. En aquests moments de racionalització d'estructures administratives no és necessària la creació d'organismes nous. Si que m'agradarien unes Confederacions desproveïdes d'algunes funcions de gestió que els impedeix dur a terme la seva veritable responsabilitat, que és servir de lloc de trobada i coordinació dels interessos de la conca.

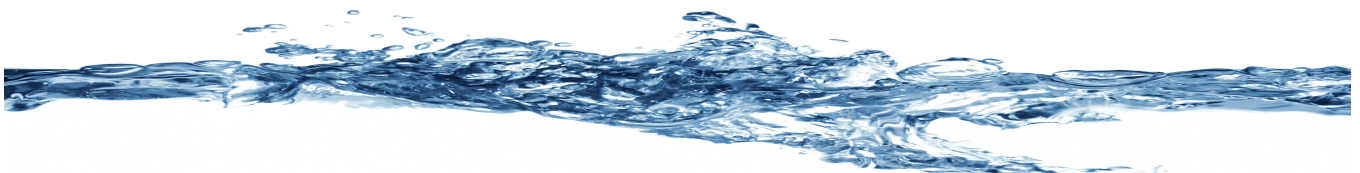
En la seva opinió, quins són els criteris bàsics que haurien de definir la política de l'aigua a Espanya?

Els criteris bàsics ja hi són i els dona el dret comunitari europeu i la Directiva Europea Marc de l'Aigua. El que aquesta molt important norma diu és que cal conèixer l'estat actual de les masses d'aigua i establir criteris de protecció ambiental mitjançant d'un procediment transparent i racional de presa de decisions. També diu que s'han de recuperar els costos dels serveis relacionats amb l'aigua.

És a dir, més que de criteris bàsics es podria parlar de principis de gestió, que serien, en la meua opinió, transparència i una aplicació rigorosa de recuperació de costos.

La transparència és essencial para aplicar la DMA, perquè allò que aquesta norma exigeix és que, un cop conegut l'estat de les masses d'aigua, es fixin objectius de qualitat, que posen ser més o menys rigorosos. La DMA no obliga a que tendencialment es retornin els rius al seu estat natural, perquè és evident que hi ha molts usos socialment i econòmicament imprescindibles, però s'han de dir quins són.

Per això en la gestió de l'aigua hi ha un component polític, perquè s'han de decidir moltes coses: quant de protecció volem per als rius i aqüífers, quants diners dediquem a la protecció ambiental i si ens podem permetre el luxe de perdre regadius productius o imposar costos nous a la producció hidroelèctrica. Per racionalitzar totes aquestes decisions el dret mostra que el més adient és un procediment transparent, amb informació fiable i amb agents socials conscients del seu paper en el procés.

Pel que fa a la repercussió de costos, potser el més important sigui deixar clar que s'han de fixar criteris homogenis per calcular quant ens costen els serveis de gestió de l'aigua, i després, el valor que se li dona al recurs. D'altra banda, no s'ha de confondre recuperació de costos amb l'existència de preus socials o que es subvencionin determinats usos.

Serà possible algun dia complir els objectius de la Directiva Marc de l'Aigua?

És clar que sí. El compliment de la DMA s'aconseguirà quan es facin plans hidrològics realistes, que compleixin amb el seu objectiu legal que podria sintetitzar-se en "harmonitzar usos". Crec que no som conscients de que la protecció ambiental no és un luxe, sinó una veritable necessitat i que, per tant, quan més selectiu es sigui amb la determinació dels trams a protegir, més grans seran les possibilitats d'assolir aqueixes metes. Ja he dit que la DMA no demonitza els usos productius i tampoc obliga als països a endeutar-se per millorar la qualitat de les seves aigües.

Generar confiança és fonamental per governar. La legislació vigent en matèria d'aigües la genera?

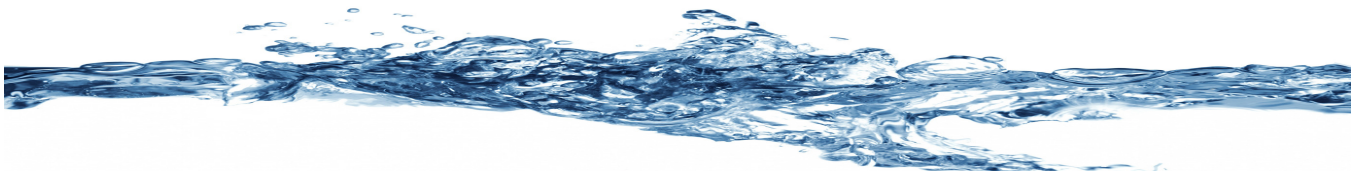
És una pregunta difícil, perquè la legislació és complicada d'entendre, i amb freqüència excessiva es fan reformes precipitades que no van al fons dels problemes. A tall d'exemple, en els últims dos o tres mesos s'han fet dos canvis innecessaris en la Llei d'Aigües: el primer fa referència a qüestions tant de detall que cal esforçar-se molt per recordar-se quins són, llevat de la insòlita prohibició de vendre aigües subterrànies privades. El segon atribueix a les Confederacions la recaptació d'un nou cànon a les empreses hidroelèctriques destinat a pal·liar el dèficit de la tarifa elèctrica, cànon quina gestió serà molt complexa.

Malgrat això, i en tot allò que constitueix l'eix vertebrador de la legislació d'aigües hi ha idees magnífiques, que recullen a venerada tradició espanyola del dret d'aigües i regles de protecció rigoroses provinents del dret europeu.

Ara bé, si tot aquest eix vertebrador és suficient per generar confiança, és quelcom que no m'atreveixo a valorar.

Gestió pública integral dels sistemes de sanejament i abastament o gestió privada del servei públic?

Jurídicament és indiferent que hi hagi gestió pública o privada. El que és important és que els comptes estiguin clars. En tot cas, em sembla molt simplista el discurs que diu que és millor la gestió pública perquè així no es trasllada als usuaris el benefici empresarial. Aquest discurs obvia que vivim en una economia de mercat amb empreses la finalitat social de les quals és obtenir un benefici econòmic. I també obvia que, encara que la gestió dels serveis es privatitzin, l'Administració conserva prerrogatives molt importants sobre el concessionari.

Aigua amiga.....creu factible un consens entre els partidaris de l'aigua-patrimoni i els partidaris de l'aigua-recurs?

No acabo d'entendre la dicotomia. L'aigua és un recurs, però també és un patrimoni a conservar. El consens hauria de ser fàcil. El consens difícil està entre l'ecologista radical que creu que l'aigua no té més finalitat que l'ambiental i el balafiador que creu que l'aigua es protegeix sola.

Coneix molts experts en gestió de l'aigua?

Si, a tots els nivells territorials hi ha molts bons professionals del sector. I, junt amb ells, com que l'aigua genera passions, també hi ha molts "il·luminats", que també, a la seva manera, saben del que parlen, enriquint el discurs dels tècnics. Això es constata perfectament aquí, on durant molts anys hi ha hagut un "discurs oficial de l'enginyer" (però d'enginyers tècnicament competents) que s'ha vist trencat amb la irrupció de la nova política de l'aigua, que ha penetrat amb força a l'Administració.

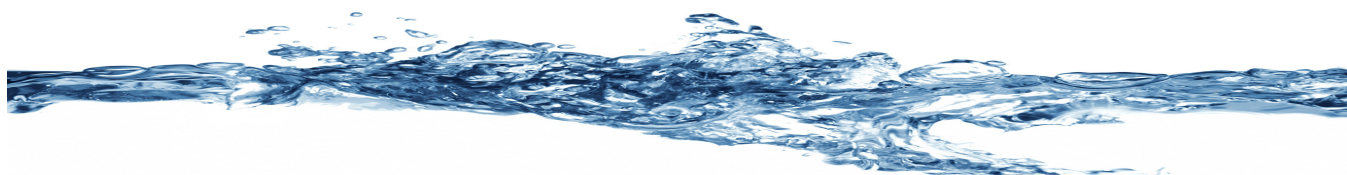
Per a què volem l'aigua?

A mi em produeix un gran plaer estar al costat d'un riu veient com passa l'aigua. L'agricultor la necessita per a les seves collites; el ciutadà per donar-se una bona dutxa després d'una jornada d'oci o de feina.....necessitem l'aigua per a moltes coses. Però si pensem en les xifres astronòmiques de la població sense accés a l'aigua potable i al sanejament, ens adonarem que l'aigua és un recurs imprescindible per la vida de les persones i de la resta dels éssers vius i la conservació dels ecosistemes.

L'aigua és costosa (allò que suposa un gran esforç i treball), o cara (allò que té un preu elevat)?

Jo no sóc economista de l'aigua. Per molta gent, accedir a l'aigua és tan fàcil com obrir una aixeta i, a més, és barata. Aquesta resposta, lògicament, és insatisfactòria perquè només s'estaria referint a una de les seves múltiples utilitats.

Lorenzo Correa

HISTÒRIA DE L'ADMINISTRACIÓ HIDRÀULICA CATALANA (II): *La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre*

La conca hidrogràfica de l'Ebre ocupa el lloc número 42 dintre de totes les conques fluvials del món (el primer lloc correspon a la conca de l'Amasones, amb una superfície de 7 milions de quilòmetres quadrats), és una de les més grans d'Europa i la més gran d'Espanya, amb una superfície de 85.001 quilòmetres quadrats, equivalents al 17,34% del total.

L'àmbit territorial de la conca pertany a nou comunitats autònomes. Pràcticament el 50% del territori de la conca de l'Ebre pertany a l'Aragó, i el 18% a Catalunya, fet aquest que constata la també catalanitat d'aquest Organisme, circumstància que al llarg de la història ni s'ha sabut ni s'ha volgut entendre.

Mitjançant un Reial Decret de 5 de març de 1926 neixen les Confederacions Sindicals Hidrogràfiques (com s'anomenaren inicialment), aprovant-se amb la mateixa data un altre R.D. de constitució de la de l'Ebre, amb capitalitat a Zaragoza, essent el primer delegat regi Antonio de Gregorio Rocasolano, i director tècnic el promotor de la iniciativa (basada en la filosofia hidràulica d'en Joaquim Costa) Manuel Lorenzo Pardo.

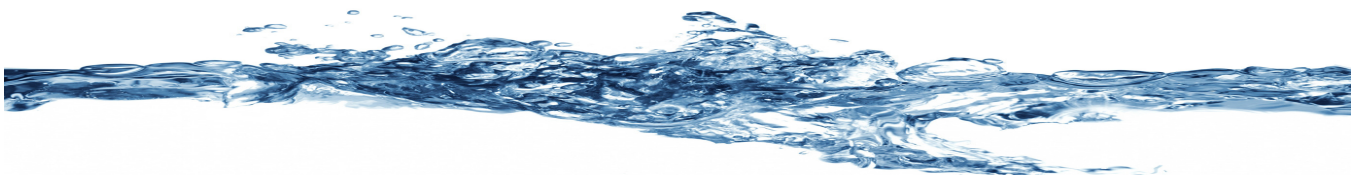
En el moment de la seva creació els regadius de la conca afectaven a una superfície de 420.000 hectàrees, més de la meitat de les quals eren amb caràcter eventual. Avui, la superfície de regadius de la conca és de 783.948 hectàrees, 455.381 de les quals corresponen als grans sistemes de regadius i la resta a petits regadius.

Com la resta de Confederacions Hidrogràfiques, la de l'Ebre ha patit profundes modificacions i pressions centralitzadores de tot tipus. Així, en temps de la II República comença a desvirtuar-se el caràcter fundacional de les Confederacions, les quals, mitjançant el Decret de 24 de juny de 1.931, essent Ministre Albornoz, les transforma en Mancomunitats Hidrogràfiques, limitant la seva autonomia i la representació dels usuaris.

L'esmentat no és més que un exemple del tortuós camí administratiu de les Confederacions i la de l'Ebre en particular. No podríem oblidar aquí el fet de que, seguint la moda imperant en el país, intentada justificar en raons econòmiques i pressupostàries, la Junta de Govern de la Confederació va crear una societat estatal, Águas de la Cuenca del Ebro, amb dependència de la pròpia Confederació i del Ministeri de Medi Ambient, per a l'execució de determinades obres que li siguin encomanades, amb aportacions econòmiques del Fons de Cohesió Europeu i dels usuaris de les obres.

Avui, la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, com ja s'ha dit, la primera i mes important d'Espanya, es debat dintre dels mateixos paràmetres d'incertesa que, malauradament, presideixen la nostra política hidràulica.

Xavier Latorre Piedrafita

Esmorzant amb l'enemic: reflexions al voltant del projecte de descontaminació de Flix. 700.000 tones de "verí".

Això de l'accessibilitat a la informació que et dona Internet m'ha obert la porta al dubte de si soc un assassí. Sí, tal com sona. Per concretar més, assassí dels meus fills adolescents i suïcida per la meva insistència amb el contacte amb els metalls pesants. Aquesta angoixa ha nascut el matí del dia 23 de gener de 2013, després de llegir el tweet signat per Rebelion.org que diu el següent: #ecologia Flix: 700.000 toneladas de veneno por sacar del río Ebro <http://goo.gl/fb/r5Ren>.

Una brevíssima estoneta surfeiant amb Google i trobo molta informació del "Projecte de Descontaminació de l'embassament de Flix". En una nota de premsa del MAGRAMA llegeixo que "El proyecto de descontaminación del embalse de Flix supone, incluido el Plan de Restitución Territorial, una inversión total de 223,3 millones de euros, de los cuales 117 millones serán cofinanciados con Fondos de Cohesión de la Unión Europea". Trobo també un article publicat al El País el 25 d'agost, que diu l'ACA està posant pals a les rodes a l'aportació europea: "La UE pagará el 70% del gasto si se justifica en 2013". Tenim així un assumpte molt important en termes econòmics que, a demés, suscita una fricció entre el govern central i la Generalitat.

I quina és la causa que motiva un a inversió d'aquest calibre? A l'esmentat article de El País trobo el següent: "en 2004 un estudio del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) descubrió el vertedero, compuesto por organoclorados, metales pesados (mercurio, níquel y arsénico) y radionucleidos (contaminación radiactiva)". De forma immediata apareixen referències que diuen que la radioactivitat té origen natural.

Però què passa amb els metalls pesants i els organoclorats? Quan llegeixo a La Vanguardia (4-10-2010) que "los niveles en sangre de hexaclorobenceno de los recién nacidos de la Ribera d'Ebre fueron de los más altos que se han descrito nunca en Europa" em preocupo molt i començo a buscar.

El valor de les dades.

Trobo ràpidament un article que concreta que la mitjana geomètrica de les concentracions trobades en sang dels nadons va ser de 0,00191 ppm de HCB. Resta després saber quants nadons europeus han estat analitzats i fer una ullada al significat d'aquests valors. No trobo res del primer i sí dades de referència: apareixen els primers símptomes (irritacions a la pell) amb concentracions de 0,011 ppm (5,7 vegades més alt que als nadons de Flix). Trobo després que l'hexaclorobencé és un component propi dels productes que jo he utilitzat sovint per eradicar els polls dels caps dels meus fills durant anys.

Cerco després la localització de l'abocament d'aquestes presumptes 700.000 tones de "verí" al Google Earth i veig que es troben a 170 metres d'una reserva natural de gran valor que es troba a la banda oposada del riu, i

que es tracta d'un ecosistema molt ric en organismes que, o són extremadament vulnerables (per exemple tots els amfibis) o que fins i tot podrien ser bioacumuladors, com és el cas de les nàiades protegides (*Anodonta cygnea*) o espècies abundants i invasores, com el muscle zebra (*Dreissena polymorpha*). Aquestes dues espècies s'alimenten filtrant l'aigua i per això són bioacumuladores. Trobo de seguida referències que utilitzen bivalves com bioindicadors.

Així doncs, si hi ha un perill a causa d'aquests organoclorats, no fora més senzill cercar l'abast de l'impacte a través d'aquests bioindicadors que són abundants i que, o són molt vulnerables, o els poden concentrar en grans quantitats?

Biodisponibilitat i confinament, dos conceptes clau.

Resulta que tots els dies de la meua vida estic llepant un metall pesant tant perillós com és el crom. Efectivament, tots els coberts de casa meua són cromats, és a dir, que tenen almenys un 8% de crom a la seva superfície. El que passa és que es tracta d'una forma de crom que és estable i no tòxica.

Es diu que una molècula d'un compost tòxic és biodisponible quan pot travessar la membrana cel·lular d'un organisme quan hi entra en contacte. El crom de les culleres de casa no entra al meu organisme perquè està en un estat que no és biodisponible. I al medi natural, tant en el cas dels metalls pesants, com dels compostos organoclorats, la biodisponibilitat depèn bàsicament del pH (nivell d'acidesa) i el potencial redox (marcat bàsicament per la presència d'oxigen).

I resulta que, sempre segons el que trobo a la literatura, si aquests elements es mantenen sense oxigen, amb un pH estable i no inferior a 6, i amb una bona disponibilitat d'àcids húmics (un compost freqüent a la rizosfera dels canyissars que fixa els metalls i també els organoclorats), la biodisponibilitat d'aquests contaminants és molt baixa.

Això sí, per exemple, una variació ràpida dels factors que controlen la biodisponibilitat, per exemple, un buidat del pantà de Flix o una riuada amb energia suficient com per arrossegar riu avall aquests elements, comportaria un risc elevadíssim d'enverinament i contaminació de fauna, flora, i persones a causa de la variació del potencial redox i que els sulfats dels guixos de la depressió de l'Ebre poden desencadenar la formació de metilmercuri (molt biodisponible).

I és per aquest component de biodisponibilitat que casa meua no és tòxica per la presència de crom i, molt possiblement, els contaminants de Flix tampoc ho són sempre i quan estiguin quiets i submergits (sense oxigen); és a dir, confinats.

I seguint aquest concepte, hi ha literatura científica sobre abocadors de residus històrics vinculats a la indústria metal·lúrgica amb prop d'un segle d'antiguitat, on ja abans de la crisi s'afirmava que era irracional buidar i tractar uns residus que es podien mantenir fora del risc de biodisponibilitat amb un sistema de confinament convenientment monitoritzat (p.e., Renom et al. Environmental Pollution 137, 2005, 316-323).

Una inversió i un risc justificat?

Amb tot això caldria veure si l'opció del confinament era viable o no. És a dir, caldria haver contemplat la viabilitat de fer un tancament amb palplanxes (com el que ja tenim construït) i cobrir la superfície amb geotèxtils i algun pes per garantir que el corrent mai pogués arrossegar els llots contaminats. Per avaluar aquesta alternativa segurament caldria valorar si els factors físics de pH i potencial redox són els adequats, i analitzar també si els contaminants arriben a la flora i fauna de la reserva natural de Sebes, situada a la vora oposada del riu.

He demanat informació a ACUAMED sobre aquest extrem i no he obtingut resposta. I no he trobat cap informació que justifiqués la desestimació de l'opció del confinament.

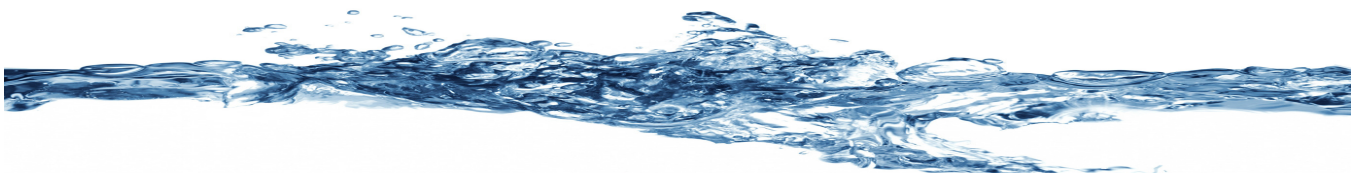
Si, segons dades de presentacions públiques de ACUAMED, el cost del tancament amb mur de palplanxes és de solament 21 milions d'euros, no pagava la pena estudiar una alternativa que estalviava (sempre segons dades publicades de ACUAMED) més de 180 milions d'euros?

Es recolza la desestimació de l'alternativa del confinament en dades suficientment justificades? I, encara més, està justificat el risc que suposa la modificació dràstica dels paràmetres que, molt possiblement mantenen avui dia força inertitzats aquests contaminants?

Recordo que Margalef deia a classe d'ecologia que el soroll és informació sense contingut. Domina el soroll la presa de decisions de política ambiental de tanta rellevància com aquesta? Es prenen les grans decisions en funció de la temperatura d'una opinió pública convenientment escalfada, o en funció d'un recolzament científic i tècnic suficientment robust?

No sé que és pitjor, si pensar que enverinem els nostres fills o qui mana és el soroll. Acabo recordant la reflexió que Lorenzo Correa emet des del seu blog sobre la confiança, com a eina bàsica del lideratge. Són confiables els que prenen les decisions? Ho són els anomenats "experts"?

Josep Lascurain

LA REORDENACIÓ DE LES NOSTRES ADMINISTRACIONS DE L'AIGUA.

Un dels compromisos que ha assumit l'actual govern espanyol, és el de realitzar una reordenació de competències entre els tres nivells de la nostra Administració, estatal, autonòmica i local. Inicialment, el que cal dir és que és un repte imprescindible per millorar el servei al ciutadà i racionalitzar la despesa pública. No obstant això, es un objectiu extraordinàriament difícil, ja que existeixen moltíssims interessos de tot tipus, a més d'una gran resistència front qualsevol canvi, per part dels lobbies professionals de les pròpies Administracions i dels polítics implicats.

Comencem pel nivell municipal on tenim uns 8.000 municipis, quantitat excessiva, si es compara amb altres països del nostre entorn europeu. La competència sobre el proveïment de l'aigua recau precisament en els municipis, si bé alguns d'aquests deleguen les seves atribucions en d'altres entitats supramunicipals amb formes jurídiques variades, com passa a les àrees metropolitanes.

En total s'estima que existeixen unes 2.000 empreses gestores dels proveïments d'aigua a les diverses poblacions, xifra que també és excessiva, ja que s'haurien d'integrar aquestes gestores per obtenir economies d'escala abaratint costos i a més millorar la gestió per donar major fiabilitat al servei. Aquest plantejament és bàsicament empresarial i de fiabilitat, ja que des d'una perspectiva sanitària la situació és bona, com ho evidencien els controls analítics que poden consultar-se a la pàgina Web del Ministeri de Sanitat (sistema *Atlantis).

Si passem a nivell de comunitats autònomes, el seu principal protagonisme es troba en l'àmbit de les aigües residuals atès que elles i en menor mesurada els Ajuntaments i altres entitats vinculades a les mateixes, han elaborat Reglaments per als abocaments de les aigües residuals a les xarxes de clavegueram, amb protagonisme divers en la construcció i gestió de les EDAR i en els cànons de sanejament per finançar la seva explotació. Un altre tema molt diferent a aclarir, al marge del tema de l'aigua és la quantitat i funcions de les entitats que depenen de les disset autonomies, on s'estima una xifra d'unes tres-centes.

Finalment hi ha l'Administració Central que ha estat la gran perdedora de competències en els últims 30 anys, ja que ha transferit el gruix dels serveis directes al ciutadà, com a sanitat, educació, universitats, etc. a les comunitats autònomes, i d'altra banda la Unió Europea ha anat assumint poder legislatiu en tots els àmbits. El tema de l'aigua és un clar exemple d'aquesta última afirmació posat que gairebé tota la legislació vigent correspon a la transposició de les directives europees, afortunadament aquests canvis ens han arribat acompanyats d'ajuts econòmics per al gruix de les inversions a realitzar, bàsicament sistemes de sanejament incloent les EDARs i potabilitzadores d'aigua de mar. Per part de l'Administració Central la gestió hidràulica es realitza des de començaments del segle XX per mitjà de les "confederacions, hidrogràfiques", existint alhora més modernament les societats estatals paral·leles com *acuamed, *acuabro..... per la construcció

d'infraestructures. Es considera que aquestes últimes entitats s'haurien d'integrar en les confederacions per evitar duplicitats.

Un altre aspecte a destacar en l'àmbit econòmic és el creixent control exercit per l'U.E. tant del pressupost de l'estat com de les seves competències, de manera que per exemple el Banc d'Espanya pròximament serà una ombra del que va ser quan el canvi del segle i, també, caldrà revisar les dues mil entitats que pengen de l'Administració Central de l'Estat. Resumint és una tasca autènticament titànica als quals executors els hi desitjo la millor sort i encert en aquesta reordenació, pel bé de tots els ciutadans que amb els nostres impostos mantenim a totes les nostres Administracions.

Ramon Queralt

CONCLUSIONES DEL I CONGRESO DE INGENIERÍA MUNICIPAL

Actualment hi ha un conjunt d'eines de gestió de gran potència i de noves tecnologies que faciliten la feina de les administracions locals, però exigeixen dels seus funcionaris una predisposició adient i una bona formació continuada, ja que, en definitiva, els gestors són els motors del canvi, no les eines. Els tècnics municipals han d'ésser els agents del canvi d'escenari que mai tornarà a ser com a principis del segle passat.

L'estat del benestar s'ha d'entendre també com a una gestió eficient de determinats serveis públics. En aquesta línia, té una gran influència el manteniment de la via pública i dels edificis municipals.

La reforma urbana, el reciclatge o la rehabilitació urbana constitueixen el gran repte de l'urbanisme en el futur immediat. Reciclar abans que consumir sòl nou..

La transformació urbanística ja no pot continuar essent la taula de salvament per resoldre els dèficits d'infraestructures, de xarxes de serveis, del transport públic, etc...

Cal plantejar-se si és necessari un canvi a l'escala de la planificació urbanística per tal d'enfrontar de forma més eficaç alguns problemes que dins l'actual àmbit municipal són de difícil solució. Així, els polígons industrials, veritables centres d'activitat econòmica, requereixen un plantejament més àgil i elàstic, que, amb l'actual marc normatiu, no és possible.

Els estudis de mobilitat constitueixen una excel·lent eina per establir prioritats entre els diferents mitjans de transport i per obtenir el màxim rendiment de les infraestructures que els hi donen suport. Per obtenir una major eficàcia, s'haurien d'incloure en els instruments de planejament general.

Els ajuntaments han de prendre consciència de la importància de la protecció civil i desenvolupar els seus plans de protecció i exigir la redacció dels plans d'autoprotecció d'interès local d'aquelles activitats i instal·lacions que hi estiguin obligades.

El previsible increment dels preus de l'energia fa més necessari que mai que els ajuntaments promoguin mesures d'eficiència energètica, duent a terme una gestió adient.

Cal aproximar sensiblement els preus als costos reals dels serveis d'abastament d'aigua i sanejament per donar compliment a les prescripcions de la Directiva Europea Marc de l'Aigua. Espanya es situa en la zona baixa pel que fa a les tarifes d'aquests serveis i a l'esforç relatiu dels ciutadans en relació al cicle integral de l'aigua a Europa.

El creixent preu de l'aigua per al consum humà distribuïda pels sistemes tradicionals anirà fent cada cop més competitiu altres recursos alternatius, com la regeneració i l'explotació dels recursos subterranis locals, especialment per a la seva utilització pels serveis tècnics municipals i la indústria.

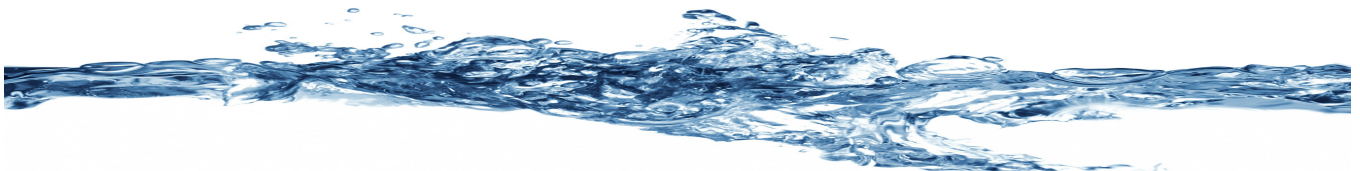
JORNADA DEL GRUP DE TREBALL SOBRE MODELS DE GESTIÓ DE L'AIGUA

CONGRESO NACIONAL DE MEDIO AMBIENTE 2012

Com a culminació de les tasques dutes a terme pel Grup de Treball organitzat pel Col·legi d'Enginyers Tècnics d'Obres Públiques, el passat 27 de novembre es va presentar el Document Preliminar redactat pel Comitè Tècnic, seguit d'un ampli debat que va ser presentat per la Presidenta del Col·legi i va ser dirigit per en Xavier Latorre i en Lorenzo Correa, relator i coordinador del Grup de Treball.

El Document s'estructura en tres blocs, el primer dels quals aborda els aspectes legals i competencials de la gestió, pública, privada o mixta, de les xarxes d'abastament i sanejament i fou exposat per l'advocada Isabel Caro-Patón.

El segon bloc del Document fou desenvolupat per en Juan Manuel Sánchez, ITOP, el qual va explicar exhaustivament la normativa legal europea en vigor (DMA) i la seva repercussió en la redacció dels diferents Plans de Gestió de Conca.

Finalment, l'enginyer industrial Joan Gaya, amb àmplia experiència en la gestió pública de xarxes urbanes va dedicar la seva intervenció al finançament del cicle de l'aigua, règim tarifari, nivell de recuperació de costos del Server i al concepte de garantia, en la seva triple vessant de quantitat, qualitat i de servei.

Telegràficament, transcrivim a continuació un decàleg d'idees que poden ajudar en el futur a la millora de la gestió de les xarxes d'aigua i sanejament:

Extremar el rigor en el compliment de la normativa europea (DMA) pel que fa al trasllat a les tarifes dels veritables costos de gestió.

Definir i concretar els mètodes per calcular els costos ambientals i de reposició de recursos.

Implantació d'un marc regulador homogeni.

Evitar que la política necessària d'adequació de tarifes pugui ser aprofitada per alguna Administració per sufragar dèficits de gestió econòmica precedents.

Millorar el coneixement de les pautes de consum dels usuaris tendent a tarifes adaptades.

Contemplar la implantació de solucions socialment atenedibles.

Unificar els criteris de comptabilitat pública en relació amb la determinació del règim tarifari.

Millorar, per part dels gestors dels serveis, la visualització i informació dels costos als usuaris.

Millorar la transparència en la gestió per part dels gestors dels serveis.

Afavorir els mecanismes de participació pública en la gestió.

